

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

รูปแบบการวิจัย

การวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Study)

สมมติฐานของการวิจัย

การรักษาผู้ป่วย Severe Unstable angina ด้วย Regular heparin และ Low molecular weight heparin ไม่แตกต่างกัน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาเปรียบเทียบผลของการรักษาระหว่าง Regular heparin และ Low Molecular Weight Heparin ในผู้ป่วย Severe Unstable Angina แตกต่างหรือไม่

Primary Outcomes

1. ตาย
2. เกิดกล้ามเนื้อหัวใจตายเฉียบพลัน
3. เกิดอาการเจ็บแน่นหน้าอกซ้ำร่วมกับการเปลี่ยนแปลงของคลื่นไฟฟ้าหัวใจแสดงลักษณะการขาดเลือด
4. เกิดการเต้นผิดปกติของหัวใจคือ Ventricular Tachycardia หรือ Ventricular Fibrillation
5. เลือดออกจนต้องให้เลือดทดแทนมากกว่า 2 units

Secondary Outcome

ภาวะเลือดออกที่ต้องให้เลือดทดแทนน้อยกว่า 2 units

กรอบแนวความคิดในการทำวิจัย

เริ่มจากการคัดเลือกผู้ป่วยที่มีอาการเจ็บแน่นหน้าอกร่วมกับมีคลื่นไฟฟ้าเปลี่ยนแปลงเข้าได้กับหัวใจขาดเลือดอย่างรุนแรงโดยยังไม่มีกล้ามเนื้อหัวใจตาย ซึ่งแยกโดยการที่มีลักษณะของคลื่นไฟฟ้าหัวใจแสดงการขาดเลือดแต่ไม่มีลักษณะของกล้ามเนื้อหัวใจตายเกิดขึ้น เช่น Q-wave และระดับของ Cardiac enzymes อยู่ในเกณฑ์ปกติ จากนั้นแยกผู้ป่วยเป็น 2 กลุ่ม โดยกลุ่มที่ 1 ให้การรักษาด้วย Regular heparin และกลุ่มที่ 2 ให้การรักษาด้วย Low molecular weight heparin เป็นเวลา 5 วันทั้งสองกลุ่ม ร่วมกับการรักษาอื่นๆ ตามปกติ จากนั้นติดตามผลการรักษาในระหว่างการให้ยา และหลังการให้ยาเป็นเวลา 30 วัน เพื่อเปรียบเทียบผลการรักษาตลอดจนค่าใช้จ่ายในการรักษาว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติหรือไม่

ปัญหาทางจริยธรรม

การศึกษานี้ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการจริยธรรมของโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ ผู้ป่วยทุกรายที่เข้าร่วมการศึกษา จะได้รับคำอธิบายถึงประโยชน์ที่ได้รับ รวมทั้งภาวะแทรกซ้อนที่อาจเกิดขึ้น

ผลและประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

ทราบผลการรักษาผู้ป่วยภาวะ Severe Unstable angina โดยการใช้ยา Regular heparin และ Low molecular weight heparin เพื่อเป็นแนวทางการเลือกให้ยา

ประชากรตัวอย่าง

ผู้ป่วยในชายหรือหญิง อายุ 45-80 ปี แผนกอายุรศาสตร์ โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ ตั้งแต่ 1 กรกฎาคม 2540 ถึง 31 ธันวาคม 2541 โดยมีลักษณะดังนี้

หลักเกณฑ์การคัดเลือกเข้า

1. มีอาการเจ็บแน่นหน้าอกขณะพักหนึ่งครั้งหรือมากกว่าขณะพัก ภายในเวลา 48 ชั่วโมง
2. มีคลื่นไฟฟ้าหัวใจเปลี่ยนแปลงแสดงลักษณะของการขาดเลือดคือ Dynamic Inverted T-wave หรือ Dynamic ST-Segment Depression
3. ยินยอมเข้าร่วมโครงการวิจัย

หลักเกณฑ์การคัดเลือกออก

1. มีอายุน้อยกว่า 45 ปี หรือมากกว่า 80 ปี
2. มีสาเหตุที่ทำให้มีอาการเจ็บหน้าอก คือ
  - 2.1 ภาวะเลือดจาง (Hemoglobin น้อยกว่า 10 mg/dl)
  - 2.2 มีการติดเชื้อ
  - 2.3 มีไข้ (มากกว่า 37.3 C)
  - 2.4 ความดันต่ำจากสาเหตุต่างๆ (ต่ำกว่า 90/60 mmHg)
  - 2.5 มีจังหวะหัวใจเต้นเร็วผิดปกติ
  - 2.6 ภาวะร้อรอยด์เป็นพิษ
  - 2.7 ภาวะขาดออกซิเจนจากภาวะหายใจล้มเหลว

การคำนวณขนาดตัวอย่าง

คำนวณขนาดตัวอย่างในการศึกษาเชิงทดลอง

$$\text{จากสูตร } n = \frac{(Z_{\alpha} + Z_{\beta})^2 \cdot 2P(1-P)}{D^2}$$

$$P = \frac{1}{2} (P_1 + P_2)$$

n = ขนาดตัวอย่างของแต่ละกลุ่ม

Z α = 1.64 เมื่อกำหนดให้ $\alpha = 0.05$ (one - side)

Z β = 1.28 เมื่อกำหนดให้ $\beta = 0.10$ (one - side)

P₁ = สัดส่วนที่เกิดเหตุการณ์ในตัวอย่างที่ 1 = 44⁴⁴

P₂ = สัดส่วนที่เกิดเหตุการณ์ในตัวอย่างที่ 2 = 21⁴⁴

D = P₁ - P₂ = ความแตกต่างของสัดส่วนของเหตุการณ์ทั้งสอง

แทนค่าในสูตร ขนาดตัวอย่างได้ 25 คน ต่อกลุ่ม

วิธีการ

1. คัดเลือกผู้ป่วยตามหลักเกณฑ์การคัดเลือกเข้าและคัดเลือกออก แบ่งผู้ป่วยเป็นสองกลุ่ม โดยใช้วิธีแบ่งเป็นกลุ่ม 4 (block 4) โดยการนำฉลาก 4 ชุด มี Regular heparin 2 ชุด และ Low Molecular Weight Heparin 2 ชุดปะปนกัน และทำการจับฉลากชุดที่ 1 ถึงชุดที่ 4 และใส่ฉลากกลับเข้าไปทำการจับใหม่ครั้งละ 4 ชุดจนครบ 50 คน

2. ให้การรักษาด้วยยาคือ

กลุ่มที่ 1 ให้ Regular heparin 5000 units ทางหลอดเลือดดำทันที และให้ต่อด้วย 10 units/กิโลกรัม/ชั่วโมง ทางหลอดเลือดดำตลอดเวลา ปรับขนาดยาตามค่าของ PTT (1.5-2.5 เท่า) เป็นเวลา 5 วัน

กลุ่มที่ 2 ให้ Low Molecular Weight Heparin (Fraxiparin) 90 units/กิโลกรัม ฉีดเข้าใต้ผิวหนังทุก 12 ชั่วโมง เป็นเวลา 5 วัน

เกณฑ์การยุติการศึกษา

1. ครบเวลาตามกำหนด
2. เกิดภาวะแพ้ยา
3. เกิดผลข้างเคียงของยาที่เป็นอันตราย คือมีภาวะเลือดออกจนต้องหยุด heparin

การรวบรวมข้อมูล

ผู้ทำการศึกษาจะทำการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้ป่วยที่วัดได้ทั้งหมด ลงในแบบรายงานผู้ป่วยที่ผู้ทำการศึกษาสร้างขึ้น โดยครอบคลุมถึงข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็นของผู้ป่วย รวมถึงผลการรักษา และภาวะแทรกซ้อนที่เกิดขึ้น

การนำเสนอข้อมูล

ข้อมูลแบบนับ นำเสนอเป็นจำนวน และเปอร์เซ็นต์, ข้อมูลแบบวัด นำเสนอเป็นค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน เช่น เพศ, อายุ, น้ำหนัก, ส่วนสูง, การสูบบุหรี่, การเป็นเบาหวาน, ความดันโลหิตสูง และภาวะไขมันในเลือดสูง โดยใช้ Student t-test เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของตัวแปรแบบวัด และใช้ Chi-Square test เปรียบเทียบตัวแปรแบบนับ

วิเคราะห์ผลการรักษา ว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติหรือไม่ ระหว่างสองกลุ่มดังกล่าวโดย Chi – square test และใช้ Fisher’s exact test ตามความเหมาะสม

ผลที่ได้ถือว่ามีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อค่าของ p ต่ำกว่า 0.05